

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

943

Vragen van de leden **Van Toorenburg** (CDA) en **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *het bericht «Advocaten ronselen in de bajes»* (ingezonden 1 december 2017).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 24 januari 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 855.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Advocaten ronselen in de bajes»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met de afspraken van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) met Emates en/of andere partijen om te adverteren op de prints en enveloppen van (privé)correspondentie van gedetineerden?

Antwoord 2

DJI heeft geen formele afspraken met eMates of andere partijen ten aanzien van het adverteren op (privé)correspondentie van gedetineerden. Ook is geen sprake van een inkoopconstructie of andersoortige formele samenwerking. eMates is een onafhankelijke derde partij die diensten aanbiedt aan personen die met gedetineerden willen communiceren. Ten behoeve daarvan worden door de gedetineerde zelf contactgegevens aan de verzender verstrekt. De verzender vult deze gegevens in op de website van eMates, waarna de berichten naar de juiste DJI-locatie worden gestuurd. Omdat voor recidivevermindering het behoud van contacten met buiten belangrijk is, print DJI deze berichten en controleert, indien er sprake is van een toezichtsmaatregel, de inhoud – net zoals bij fysieke post. Daarna worden ze afgeleverd bij de betreffende gedetineerde.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de praktijk dat tegen betaling advocaten(kantoren) op persoonlijke brieven aan gedetineerden kunnen adverteren?

¹ Telegraaf, 29 november 2017, <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1365582/advocaten-ronselen-in-bajes>

Antwoord 3

Personen die willen communiceren met gedetineerden gebruiken op vrijwillige basis, tegen betaling, de diensten die eMates aanbiedt. Ik heb er geen oordeel over dat eMates gebruikmaakt van advertenties om de kosten van deze diensten laag te houden. Gericht adverteren aan cliënten van andere advocaten(kantoren) kan echter in strijd zijn met de gedragsregels van de Nederlandse Orde van Advocaten (NovA). Als daarvan sprake is, kunnen advocaten dit aankaarten bij de deken en hiervan melding doen bij eMates. Als bij DJI signalen binnenkomen dat sprake is van ongewenst adverteren op berichten van eMates wordt dit bij eMates gemeld. eMates heeft dan de mogelijkheid deze advertenties uit te sluiten.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat adverteren op briefpost gericht aan gedetineerden wezenlijk anders is dan een advertentie in een tijdschrift dat in de inrichting ligt?

Antwoord 4

Ja, waarbij ik wil opmerken dat als de verzender en gedetineerde zonder advertenties willen communiceren per post, telefonisch of bij bezoek, dit ook mogelijk is, mits de gedetineerde daarvoor toestemming heeft.

Vraag 5

Bent u bekend met tuchtrechtelijke veroordelingen waarbij advocaten(kantoren) op de vingers zijn getikt voor (te) agressief ronselen in gevangenissen?

Antwoord 5

Ja. Tuchtrechtelijke veroordelingen doen zich incidenteel voor bij advocaten die zich niet aan de gedragsregels houden. Adverteren en andere vormen van cliëntenwerving zijn voor advocaten op zichzelf niet verboden, maar gericht ronselen is in strijd met de voor advocaten geldende beroeps- en gedragsregels.

Bij vermoedens van ronselen kan de lokale deken een onderzoek instellen en waar aangewezen actie ondernemen. Het dekenberaad, dat landelijk overleg voert over de wijze waarop de toezichttaken en -bevoegdheden worden uitgeoefend en klachten worden behandeld, heeft in 2017 geconcludeerd dat de bestaande wet- en regelgeving inzake overnameperikelen en ronselpraktijken in beginsel volstaat. De ronselpraktijken zijn niet zodanig en wijdverbreid dat het nodig is om daarvoor een afzonderlijke set van regels te ontwikkelen. De incidenten die zich eerder hebben voorgedaan zijn aangepakt door de dekens, zoals bijvoorbeeld de zaak van de Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden van 5 oktober 2015 (ECLI:NL:TADRARL:2015:155), resulterend in een voorwaardelijke schorsing. In de beroepsopleiding van advocaten wordt aan de hand van casuïstiek veel aandacht besteed aan dit soort beroepsethische vraagstukken, en binnen de beroepsgroep heeft de overname van cliënten en het ronselen de volle aandacht.

Vraag 6

Heeft de DJI een protocol waarin wordt aangeduid welke vorm van adverteren en welke advertenties zijn toegestaan? Zo nee, bent u bereid hier regels voor op te stellen?

Antwoord 6

Omdat DJI geen formele samenwerking met eMates heeft, is hiervoor geen protocol opgesteld. Zoals gezegd, is DJI bereid klachten van advocaten door te geven aan eMates. Advocaten kunnen dat echter ook rechtstreeks doen. Daarnaast wijs ik erop dat DJI momenteel bezig is om het concept Zelfbediening Justitiabelen (ZBJ) te ontwikkelen, waarbij justitiabelen in het kader van zelfredzaamheid de beschikking krijgen over ICT-functionaliteiten om een veelheid aan zaken zelf te regelen, zoals bezoek, kapper, boeken en e-learning. Een beperkte emailvoorziening voor gedetineerden past binnen dit concept.